

CRIM/AI

3 October 2023

AI Registers for Public Organizations

Esther Nieuwenhuizen, MSc Martijn van Vliet, MSC

Utrecht University & Netherlands Police

Have you ever visited an AI register online?

Do AI registers exist in your country?

What are AI registers from your perspective?

lome Algoritme

Het Algoritmeregister van de Nederlandse overheid

Waar ben je naar op zoek?	Zoeken a,
f bekijk direct een van de volgende algoritmes	
f bekijk direct een van de volgende algoritmes	

Ontdek onze algoritmes

Aardgasvrij

Den Haag - algoritmeregister-up 🛞

Elektriciteit

Nederland wordt aardgasvrij in 2050. Of u nu huurder, huiseigenaar of ondernemer bent. Alle woningen en gebouwen gaan van het aardgas af. Ga zelf met ons algoritme aan de slag om u voor te bereiden.

Toezicht en handhaving op het fysieke domein en economische taken in Handhaving met scanauto's. Een positieve uitslag betekent dat de eute opditie op endenen obtenen

Parkeercontrole

 auto geldige parkeerrechten

 telf
 heeft. Bij een negatieve uitslag

 g om
 controleert altijd een

 medewerker van de gemeente
 Rotterdam de beelden.

Buiten werking

Spot Rotterdam	Heronderzoeken		
Buiten werking	Uitkeringsgerechtigden		
Veiligheid, rampenbestrijding en	Buiten werking		
incidentenorganisatie	Armoedebestrijding		
In Rotterdam kan op veel	De gemeente Rotterdam wil		
plaatsen erg druk zijn. Veel	verkennen of er een verbeter		

Page Layout Review View Help Ellinsert · Σ· Δγ EDelete · Δ· Ζγ - 11 - A* A* Ξ Ξ 🚽 🌮 - 🐯 General 1 🗊 🗊 Format as Call Table × Styles × BJU-⊞-☆-▲- ≡≡≡⊞⊞- ₩-% * 18.8 5 1 × ✓ fr Naam algoritme A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S Naam algg Taal Laatst bijg Naam alg: Organisati Denstond Korte oms Soort algo Webster. Status Besluitvor Doelstelli Functie Impact Risico's Proportioi Documeni Verwerkin Wettelijke li 2 Nederlan: Datum Iaa De gangbu Gemeente Diensty'al Algemene Op regels. De uni refrideenfase, Bij welk be Beschrijke Lijst van de Beschrijke Zijn de risi is er een a Link naar i Wie is de i Wat is de 'i 3 Wno-voo Nederlanc ######## Wno-voo GemeentoCohomijsHet Wmo-Op regels gebaseerd Actief 4 Sanako Nederlanc ######## Sannen v GemeentoCohomijsHet Wmo-Op regels gebaseerd Actief 2 Doth op ohederlanc ######## Actie Actief Regionaal Nederlanc ######## Het gaat o Gemeente Stedelijke Het V-MRIOp regels gebaseerd Actief Verkeersm Nederlanc ######## Verkeersm Gemeente Stadsbehe Het is een Op regels https://wiActief Een berek De hoever Voor een (De burger Resultater Voor de h-Verkeersn Er zijn gee Input is no De output Het doel v Inzichtelijk Een burge Er zijn gee Ja, maar na een marf Er is geen n.v.t. Dynamiscl Nederlan: ######## Vissim Gemeente Stadsbehe Het progr: Op regels www.ptvg Actief Het progr: Het is bed Data uit wDe burger Er zijn gee Dit is het r www.ptvg Er is geen N.v.t. De v Voorspelk Nederlanc ######## Verkeersv Gemeente Stedelijke Voorspeln Zelflerend In ontwikk Het mode Het doel v Het zeiffer Specifiek vEr wordt v Destijds w www.ong Er is geen Noodzake I 11 Voorspelle klearinas ####### Verkersv Geneents Soldelija Voorspelz Zahlernand I inno honki leit ande ist dool viet zahler socients i rot voort. Desigib is wurvouwig ist is geen Nootakse ho 12 Prim kan: Nederland Schwarts Market Schwarts and Schwarts algenot Designe ist in ander Schwarts in the Schw Nerkennin Nederlanc ######## Toepassin Gemeente Stadsbehe Digitaal sc Zeilferend Gestopt De raad De technis Biplaatsin • Er zijn risk ta, er zijn verschillen Er worden geen pers n. Smartsity/ Nederlanc ######### Cyrb gelui Gemeente Bedrijfsvo Algoritme Op regels De Cyrb In product Het algori Het

Ultrekene Nederlanc ######## 4Woz 2.0 Gemeente Publieksza Het bepak De algoriti De code w. Actief De applica De applica De belang Het effect. Voor geau Er bestaat Niet van t/De verwer De wetteli N

 Model var Neter anna menser anna de a Na anna de anna de

Algoritmen bij het ministerie van Justitie en Veiligheid

- Algoritme verwachte inkomsten en uitgaven JenV (DFEZ)
- Algoritme boete en transactieraming (DFEZ)
- Inschrijven strafrechtketendatabank (Justid)
- Informeren einde detentie of verlof (Justid)
- Automatische sprekervergelijking (NFI)

■ Snelle ID-lijn (NFI)

■ Telefonisch innen (CJIB)

De registers zijn nog volop in ontwikkeling en bevatten nog niet alle algoritmen. Stapsgewijs worden meer algoritmen opgenomen en zullen meer organisaties aansluiten.

File Home Insert	Page Layout Formulas D	lata Review View H	ыb		ĥ	Comments 🖄 Sh
Paste V S S S S S S S S S S S S S S S S S S		≫~ IB General IEI IEI IEI IEI KIEI ~ %	formatting ~ Tab		$ \begin{array}{c} \Sigma & & & \\ \blacksquare & & \\ \blacksquare & & \\ & $	Sensitivity
Clipboard 15 Fc	ont 🕠 Ali	griment Fa Numb	er Ta Styles	Cells	Editing Analysis	Sensitivity
A1 • × •	f 1. Naam van het pro	ices				
A		c	D	t	,	6
1. Naam van het proces	2. Omschrijving van het proces	3. Wat is de roi van het algoritme of voorspellend model binnen het proces?	 Geeft het algoritme of voorspellend model informatie of neemt het relfstandig een besluit? 	5. Is een Privacy Impact Assessment uitgevoerd?	6. is een Uthiek Assessment uitgevoerd?	
Geluidsmodel	Het voorspellen of de geluidsnormen worden overtreden in een bepaald gebied	Het algoritme combineent oriteria aan eem bestand van bepaalde gebieden en geeft informatie of er sprake is van overschrijding van de geluidsnormen	Het algoritme geaft informatie en dit stelt een medewarker in staat om, mede op basis hiervan, het juiste besluit te nemen. Het algoritme heeft dus niet het laatste woord, maar een medewerker	Nee, in overleg met de DISO en de FG is bepasid dat een Privacy Impact Assessmen niet notig is	Nee, amdat we bij aanvang van deze toepassing nog geen Utbiek Assessments uitworden	
Luchtkwaliteitsmodel	Net voorspellen of de luchtkwalibeitsnormen worden overtreden in een bepaald gebied	Het algoritme combineert criteria aan een bestand van bepaalde gebieden en geeft informatie of er sprake is van overschnijding van de luchtikvaliteitsnormen	Het algoritme geeft informatie en dit stelt een medewerker in staat om, mede op basis hiervan, het juiste besluit te nemen. Het algoritme heeft dus niet het laatste woord, maar een medewerker	Neev, in overleg met de DISO en de TG in bepaald dat een Privacy impatt Assessmen niet nodig is	Nee, orndat we bij aanvang van deze toepassing nog geen Uthiek Assessments uitworden	
Signaleren vogels	Het voorspellen van het aantal vogels in een bepaald gebied	Het algoritme combineet historische data tot informatie over het aantal vogels in eer bepaalt gebied in de nabije toekomst	Hot algoritme geeft informatie en dit stelt een medewerker in staat om, mede op basis hiervan, het juiste besluit te nemen. Het algoritme heeft dus niet het laatste woord, maar een medewerker	Nee, in overleg met de DISO en de FG is bepaald dat een Privacy Impact Assessmen niet nodig is	Nee, orndat we bij aanvang van deze toepassing nog geen Uthiek Assessments uitworden	
		Het model combineet wel verschillende soorten data (bijv demografie, economie) tot informatie over de woningmarkt in de nabije toekomst in een bepaald gebied het model vont zijn neemlag in de	We verzamelen cijfers (zoals prognoses, woningbehoefte, voorzaetsamenstelling) en houden de voortgang (productie, meer menging) bij. Het model geaft informatie over de woningvoorzaal en dit stell wen medewerker in staat om, mede op basis			

Wij vinden het belangrijk dat u kunt zien hoe we omgaan met gegevens en wat we hiermee doen.

Bekijk een paar van onze algoritmes.

- > <u>Algoritmes AOW</u>
- > <u>Algoritmes kinderbijslag</u>
- > Algoritmes AIO-aanvulling
- Algoritmes sancties
- > Algoritmes vrijwillige verzekering AOW en Anw
- > Algoritmes Preventie & Handhaving

Gebruik van algoritmes binnen gemeente Amsterdam

Maak kennis met de diensten van gemeente Amsterdam waarbij algoritmes gebruikt worden.

Zuid-Holland

Algoritmeregister

11	
11	
11	

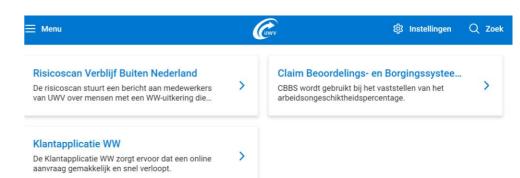
Menu

Wat is een algoritme?

Algoritmes zijn bijna niet meer weg te denken in ons leven. Alhoewel we het niet altijd doorhebben, wordt er continu hier gebruik van gemaakt. Netflix maakt er gebruik van, als je online gaat shoppen, of als je iets zoekt op Google. Wij hanteren de definitie van het algemene rekenkamer (2021): Algoritmes zijn sets van regels en instructies die een computer geautomatiseerd volgt bij het maken van berekeningen om een probleem op te lossen of een vraag te beantwoorden

+ Hoe werkt een algoritme?

+ Waarom een algoritmeregister

Methods

- Literature review
- Empirical research:
 - Martijn analysis at 6 organizations
 - o Legal Advisors
 - Project managers and product owners
 - o Policy makers
 - o Ethical Advisors
 - Esther analysis of 5 AI registers, document analysis and 20 interviews:
 - Responsible managers (6)
 - o Oversight Authorities (7)
 - o Societal watchdogs (7)

Today

Antecedents: why do organizations institute AI registers?

Al registers: what are Al registers and how do organizations implement them?

Effects: how are AI registers perceived by stakeholders?

- Theoretical expectations:
- Internal drivers
 - The desire to do 'the right thing' (Edwards, 1954; Yates, 1990)
 - Normative isomorphism (DiMaggio & Powell, 1991)
 - o Professionalism
 - Mimetic isomorphism (DiMaggio & Powell, 1991)
 - o Imitation
- External drivers
 - Coercive isomorphism (DiMaggio & Powell, 1991)
 - o Political pressures, critical incidents, legal pressures

Findings:

- Internal drivers
 - The desire to do 'the right thing' (Edwards, 1954; Yates, 1990)
 - Normative isomorphism (DiMaggio & Powell, 1991)
 - o Professionalism
 - Mimetic isomorphism (DiMaggio & Powell, 1991)
 - o Imitation
- External drivers
 - Coercive isomorphism (DiMaggio & Powell, 1991)
 - o Political pressures, critical incidents, legal pressures

Findings: 2 highlights

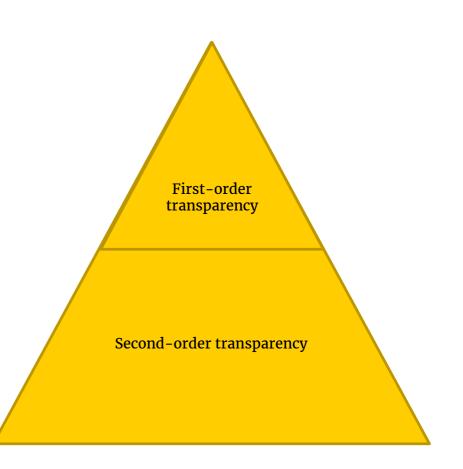
- First vs. second order transparency
- Talking the talk, but not walking the walk

First vs. second order transparency

- First-order transparency: Revealing the inner workings and details of an Al system
- Second-order transparency: Providing context, accountability, and information about the Al system's purpose and impact

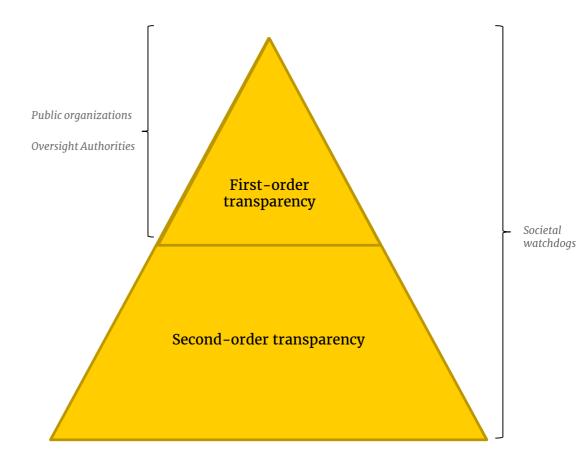
(Murad, 2021)

"Well, for us, it can be useful to know if algorithms are running at all, for instance, to be able to track risks."

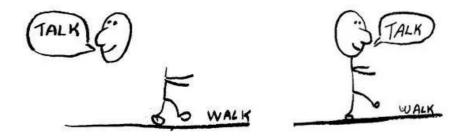
"It actually starts with how the system is structured, maintained, and what systematic checks are embedded in it [...] but what I personally find very important is the kind of sustainability, so to speak, of the system. That you also say, 'Well, we're setting a maximum time for it.' [...] From a sustainability perspective you'll think it's consuming a tremendous amount of energy, and at some point, you also have to say, 'Well, this falls outside the scope of this project."

Talking the Talk, But Not Walking the Walk

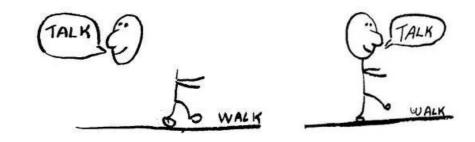
Intentions for adopting AI registers don't match with the design (process), and outcomes

Talking the Talk, But Not Walking the Walk

"Such a debate [with citizens] sounds good in a policy guideline. I am a policy officer, I have a categorization that these steps are what we should aim for, and that's the goal to some extent. But yeah, it's a good question. How do you practically do that? We're still a bit in search of that, I feel."

AI registers: what are AI registers and how do organizations implement them?

Background:

Organizational Change: Happens when an organization recognizes when it has to add new technological tools, build customer relations differently, expand its ability to offer additional services or product lines and other efforts. (Rogers, 1995)

Background:

Al Governance: is a system of rules, practices, processes, and technological tools that are employed to ensure an organization's use of Al technologies aligns with the organization's strategies, objectives, and values. (Mäntymäki, 2022)

Background:

Principles for responsible AI (Fjeld, 2020):

- Privacy -
- Accountability
- Safety and security
- Transparency and explainability Promotion of human values

- Fairness and non-discrimination
- Human control of technology
- Professional Responsibility

Background:

My research: Interviews at 6 organizations that are responsible for varying tasks and responsibilities within the Dutch Government.

Discovering their perspective of the AI register, their interpretation of the responsible AI principles and their processes for implementing the AI register.

Findings: the perspective of algorithms and AI

- 1. Role of algorithms will only be increasing
- 2. Use of AI will be (almost) unavoidable
- 3. Crucial to do this in a responsible manner

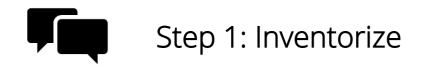

Findings: two different perspectives:

- 1. Just an endpoint.
- 2. A governance mechanism.

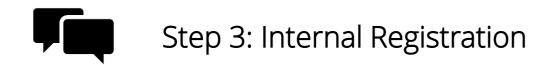
- What do we currently have?
- Relation to size of an organization.
- Different levels of maturity.

- Link with AI Act
- Impact on citizens
- Role of data
- Multiple perspectives

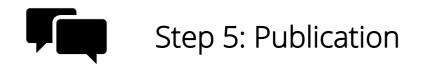
- Documentation
- Collection point of required information
- Observed indifference between organizations

- First step towards publication
- Translating for target audience
- Gaming the system

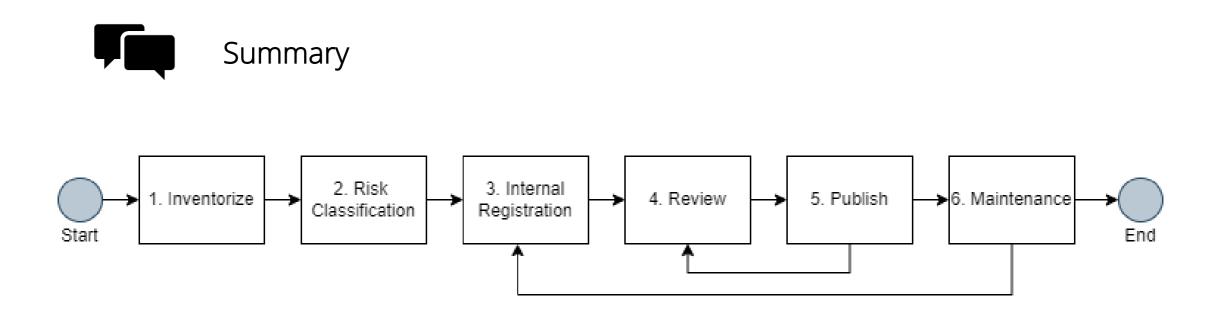
- Own means of communication
- National Register
- Approachability

- Active until end of life of an algorithm.
- Keeping all necessary information up to date
- Different levels of attention

- Theoretical expectations:
- Positive effects
 - Transparency, accountability and citizen trust (Haataja et al., 2020)
 - Responsible use of AI (Murad, 2021)
- Negative effects
 - Fundamental challenges (Cath & Jansen, 2021)
 - Regulatory challenges (Busuioc et al., 2022)

Findings:

- Negative effects:
 - Lack of:
 - 1. regulation;
 - 2. clear goal;
 - 3. targeted audience;
 - 4. oversight and monitoring

Navigating unchartered waters

"[The goal was] for citizens to be able to verify that there is no unlawful discrimination taking place. [...] The goal [now] is to facilitate more transparency about algorithms, but it has become a very elusive goal, one for which I cannot say: to achieve this goal, you now need this information. So, it makes it very challenging to provide feedback on the effectiveness of the algorithm because the goal has been so watered down."

Findings:

- Negative effects:
 - Lack of: 1) regulation; 2) clear goal; 3) targeted audience;
 4) oversight and monitoring
 - Deceptive transparency (schijntransparantie)
 - Check list

"And now we often see that there is a desire to have it, but the means are not provided, and the commitment to do it well and also maintain it properly is lacking. Because it also takes time to keep it up to date, and then you end up with it becoming a kind of token gesture."

Findings:

- Negative effects:
 - Lack of: 1) regulation; 2) clear goal; 3) targeted audience;
 4) oversight and monitoring
 - Deceptive transparency (schijntransparantie)
 - Check list
 - Large investment

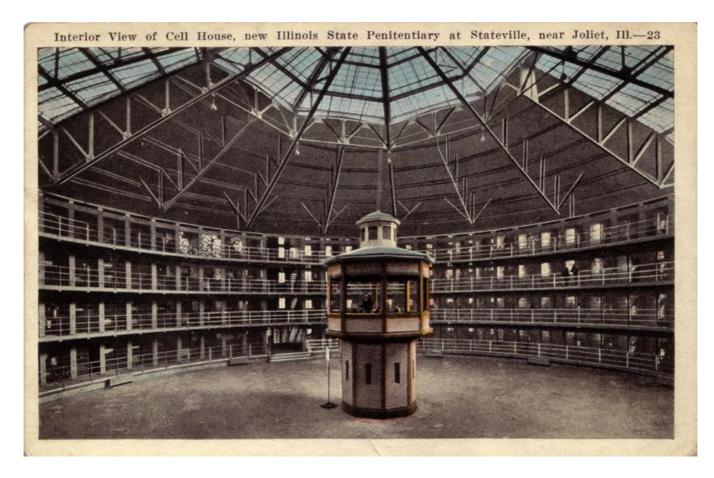

Findings:

- Positive effects:
 - Awareness
 - "Disciplining effect"
 - Improved decision-making
 - Identify risks
 - Compliance

"It's so that people can see that civil servants are doing their job properly. I think this disciplining effect would also apply to algorithms, and with algorithms, this disciplining effect, in my opinion, only has advantages and no disadvantages."

Highlights

- Al is impactful, but only if done in a responsible manner
- Al register is a tool to ensure the alignment of technology with organizational strategies, objectives and values
- All relevant questions and issues come to light with the introduction of an AI register
- Regulation is good, but oversight is key

Discussion

2 statements & 2 questions

Statement 1:

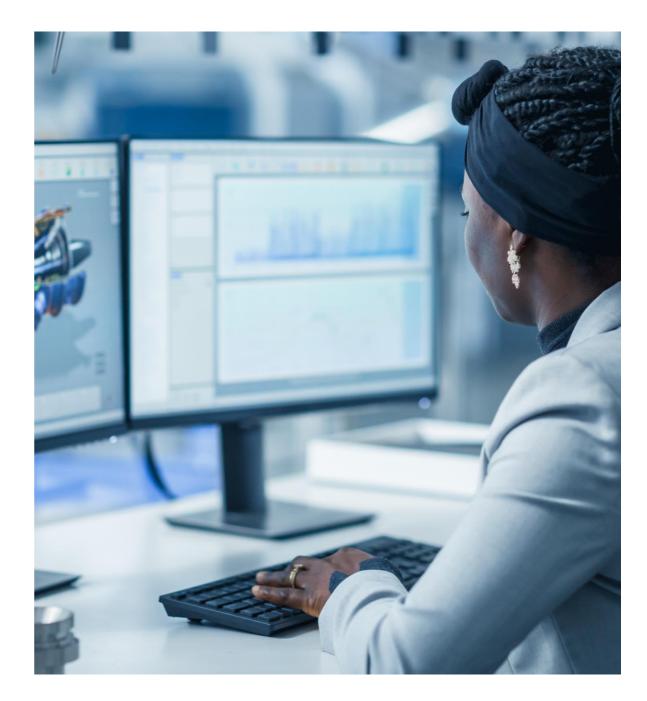
AI registers should be legislated to mandate comprehensive algorithm registration for public organizations

Statement 2:

The requirements of the AI register should be the leading factor for the development process of AI systems.

Question 1: From your perspective, do you agree that the AI register is a tool to bring the principles for responsible AI in practice?

Question 2:

What are the ethical implications of not disclosing certain technical information to the public to prevent 'gaming the system'?

(How can organizations strike a balance between transparency and fairness?)

Utrecht Sharing science, University shaping tomorrow

Esther Nieuwenhuizen (e.n.nieuwenhuizen@uu.nl) & Martijn van Vliet (martijn.van.vliet@politie.nl)

